

Differentas interesas han orientau davart las professiuns e las pusseivladads d'emprendissadi.

Scolaras e scolaras fan lavur pratica egl uaul da «Plontabuora» a Ruschein.

FOTOS MAD

Tecnica d'emprender – tscharna da professiun – uaul

Jamnas da project interessantas e variontas sin il scalem superiur a Glion

■ (cp) Dapi diesch onns organischeschan ins mintgamai igl atun e la primavera jamnas da project el Consorzi da scola Glion e contuorn. Parti en gruppas tenor l'annada survegnan las scolaras ed ils scolaras dil scalem superiur e dalla Scuola da talents Surselva investa en temas ch'ei relevants il mument ni egl avegnir. Avon las vacanzas d'atun han els puspei astgau guder activitads e cuntegns concepì individualmein. Ton persunas d'instrucziun enconuscentas sco era externas han tgirau ed instruiu las scolaras ed ils scolaras.

Tecnica d'emprender

La jamna da project dalla 1. classa superiura ei vegnida creada tenor il tema «tecnica d'emprender». Ins ha interme-

diu allas scolaras ed als scolaras differentas aspects digl emperder che duessen levgiar ad els da vegnir a fin cun ils cuntegns d'instrucziun. Era activitads communablas sco in'excursiun el parc da reiver sin sugas a Flem cun moviment, sport e giug ein vegnidat fatgas amogna. In trenament da conflict ha cumpletat quella jamna da project. La violenza denter affons e giuvenils disturba l'instrucziun e la convivenza generala. La scola dil marcu, il Consorzi da scola Glion e la Scuola da talents Surselva fan perquei diever a temps e regularmein dil trenament da conflict «chili» che la Crusch cotschna dil Grischn ha elaborau. Allas menadras dil cuors da «chili» competentas eis ei puspei reussiu dad incantar ils giuvenils. Ellas han presentau

exempels da conflicts quotidiani, han motivau dad exercitar ludicamein e colligiou quels exerchez cun savida da basa davart il tema conflict. Cun agid da discurs, workshops e giugs da rollas han las scolaras ed ils scolaras empriu d'enconuscher meglier in l'auter ed han engrondu il medem mument lur confidanza en sesez ed il respect enviers ils auters. Igl ei gartegiou da crear in'atmosfera d'emprender beinvalenta e respectuosa.

Tscharna dalla professiun

La scola duei esser ina preparaziun optimala per la veta. En quei senn ei la 2. classa superiura sededicada intensivamein al tema «tscharna dalla professiun/planisaziun dalla via professiunala». In'immensa purschida da professiuns cun emprendissadi, vias da formaziun e sligiazions intermediaras fan pretensius quei process da decisiun. Per organisar quei process da tscharna dalla professiun aschi efficientamein sco pusseivel ei la collaboraziun activa denter las scolaras ed ils geniturs fetg impurtonta. Il forum da geniturs ha purschiu la pusseivladad d'entrar comunablamain en quella tematica. Patrums dalla regiun ein stai a disposiziun a «lur» emprendists futurs per damondas ed han presentau lur menaschis. In cuort referat dil cussegliader da clamada ha aviert la sera. El rom d'in discurs da podi han anteriuras scolaras ed anteriurs scolaras rapportau da lur experiencias ella veta professiunala ed han dau tips impurtonts allas scolaras ed als scolaras che enqueran lavur. In punct cul-

minont da quella jamna da tscharna dalla professiun ein franc ils dus dis da fuffernadi en in menaschi tenor giavisch stai.

Uaul da muntogna

La 3. classa superiura ha tractau igl «uaul da muntogna». Las scolaras ed ils scolaras han empriu d'enconuscher la funcziun digl uaul da muntogna ed han sezs gidau a tgirar el. Els han liberau da bostgam la pastira egl uaul da larischs «Plontabuora» a Ruschein ed entuorn la collina dalla ruina. Ultra da quei han els plantau ruvers egl uaul da ruvers sur «Tischinas», proteggiu quels da ruissas e priu mesiras per che quels creschian buc en. Sco punct culminant han las scolaras ed ils scolaras astgau mirar tier co singulas plantas ein vegnidat

derschas ed elaboradas vinavon. Per part han els schizun astgau gidar. Las persunas d'instrucziun, il bostger da revier *Domenic Bandli* ed il menader da project *Philipp Würth* dalla Fundaziun Uaul da muntogna han tgirau las scolaras ed ils scolaras. Senza accidents ed incaps ei la jamna da project ida a fin cun ina «barsada» comunabla il venderdis suentermezdi baul.

Loschs e satisfats dallas differentas experiencias ed aventuras han las scolaras ed ils scolaras saviu entscheiver las vacanzas d'atun ch'els han meritau. Nus tuts selegrein gia oz dallas proximas jamnas da project la primavera 2014.

La direziun dalla scola e la magistraglia Consorzi da scola Glion e contuorn e la Scuola da talents Surselva

Era las scolaras han demussau lur forza ed inschign vid las lavurs d'uaul.

Demonstraziun davart la tecnica d'emprender.

Tschenar a favur dils orfans

Il Hotel dil Parc ed in'instituziun caritativa envidan a tscheina

■ (ac) Sustener ils orfans dad ina casa d'affons en in vitg cambodschan cun ina tscheina el Hotel dil Parc a Flem. Ils 19 d'october envida la direziun dil hotel da cuminonza cun Dany e Paul Frei ad in event caritativ e divertent. Il temperament dalla dunna da 72 onns ei impressiunonts. Nuot da guder la veta da pensiun e schar dar l'aura pils larischs. *Dany Frei Huynh-Kieu* ei oriunda da Cambodscha ed ei arrivada cun 16 onns a Paris. Aschia eis ella mitschada dad ina horribla dictatura en sia patria che ha terrorisau e mazzacrau l'atgna populaziun d'oront biars onns. Bia ei semidau enteifer ils decennis passai ella tiara dall'Asia dil sidost. Oz vala Cambodscha sco exotica ed apprezzada da bia turists. Davos la biala fassada turistica ei la pupira denton omnipresenta. Principalmein per numerus orfans, unfrendas dallas famiglias spatischadas alla tscherca da lavur ella Tailanda ni en autras tiaras. Per preservar ils affons tralasciai da lur geniturs dalla veta sin via

e periclitai da setschentar in gi ella prostituziun ha Dany Frei, cun sustegn da siu mariu ed enconuscents, mess en pei ina casa d'orfans. Il sustegn per ils orfans sanfla en in vitg ella tiara nativa dalla dunna derivonta da Cambodscha. Sapientiv

buc en in marcu grond, sco ella ha fatg a saver. La dunna, dapi biars onns dacasa a Turitg, ha menziunau ch'il sustegn per orfans seigi plitost s'establiu els marcus cambodschan che silla tiara. Cun agid dalla atgna organiazion caritativa Avec fi-

nanziescha Dany Frei l'instituziun che dat sustegn e scolaziun actualmein a 36 orfans. Affons ella vegliadetgna da 3 entochen 16 onns.

Engaschi voluntari

L'organiazion caritativa instradada da Dany Frei profitecha da cumplein engaschi voluntari. Ils daners mess a disposiziun da sponsurs ed il recav da regulars events caritativs va cumpleinamein a favur dalla casa d'orfans ed als affons. Quei vala era per la tscheina purschida ils 19 d'october el Hotel dil Parc a Flem. Cun sustegn dalla equipa da cuschina dil Hotel dil Parc ei Dany Frei sezza responsabla per la tschavera. Ella vala sco versada cuschiniera, specialisada per tratgas asiaticas. Empriu da cuschinar ha la dunna derivonta dall'Asia avon decennis a Paris, cuschinau e menau ha ella diversas ustrias da renum en Svizra. Actualmein porscha Dany Frei instrucziun da cuschinar asiatic a Turitg. Sia finamira ei d'instradar ina scola da cuschinar asiatic

a Glion. Dany e Paul Frei han numnadamein figau pei en Surselva ed acquistau ina habitaziun da vacanzas. Sustegn per igl engaschi han ils consorts Frei cattu tier la direziun dil Hotel dil Parc *Urs Grimm* e *Yasmin Cachemaille Grimm*. Per igl event caritativ metta il hotel buca sulet a disposiziun l'infrastructura, mobein era l'equipa da cuschinar ed il servis. Sper la tschavera asiatica porscha la sera caritativa in vast program accompignont. Ils 100 francs, da contribuir per esser dalla partida, van cumpleinamein alla casa dad orfans ed als affons. Dany e Paul Frei ed ils ulteriurs promoturs dad Avec vulan augmentar lur engaschi per ils affons. Ils emprems giuvenils han contonschiu la vegliadetgna da 16 onns ed ad els vul Avec porscher ina perspectiva. Cun ina scolaziun linguistica e professiunala.

Annunzia per la tscheina caritativa la sonda, ils 19 d'october a Flem ein pusseivlas via tel. 079 679 59 39 ni via pauljfrei@gmail.com

Il recav da quella tschavera va cumpleinamein als affons ch'ei dacasa en ina casa dad orfans.

MAD